

ALGEMENE VOORWAARDEN

MOTORRIJTUIGENVERZEKERING

INHOUDSTAFEL

	BLZ.
DEFINITIES	5
TITEL I - VERPLICHTE AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING INZAKE MOTORRIJTUIGEN	6
Hoofdstuk I : Voorwerp en omvang van de verzekering	6
Hoofdstuk II : Beschrijving en wijziging van het risico - Mededelingen van de verzekeringsnemer	10
Hoofdstuk III : Betaling van de premies - Verzekeringsbewijs	11
Hoofdstuk IV : Mededelingen en kennisgevingen	12
Hoofdstuk V : Wijzigingen van de verzekeringsvoorwaarden en van het tarief	13
Hoofdstuk VI : Schadegevallen en rechtsvorderingen	14
Hoofdstuk VII : Verhaal van Ethias	16
Hoofdstuk VIII : Duur - Vernieuwing - Schorsing - Einde van de overeenkomst	18
Hoofdstuk IX : Indexatie	21
Hoofdstuk X : A posteriori personalisatiestelsel	22
Hoofdstuk XI : Vergoeding van bepaalde slachtoffers van verkeersongevallen	25
TITEL II - VERZEKERING VAN HET MOTORRIJTUIG	26
Gemeenschappelijke algemene voorwaarden voor de verzekering van het motorrijtuig tegen brand, diefstal en schade	26
Speciale voorwaarden voor de verzekering tegen brand	29
Speciale voorwaarden voor de verzekering tegen diefstal	30
Speciale voorwaarden voor de verzekering tegen schade	31
TITEL III - ALGEMENE VOORWAARDEN RECHTSBIJSTAND	33
TITEL IV - VERZEKERING VAN DE BESTUURDER - TWEEWIELIG - VIERWIELIG MOTORRIJTUIG	36
TITEL V - BEHEER VAN DE KLACHTEN	39

DEFINITIES

Voor de toepassing van deze overeenkomst wordt verstaan onder:

VERPLICHTE AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING

1. Ethias

Ethias nv, rue des Croisiers 24, 4000 Luik

Verzekeringsonderneming toegelaten onder het nr. 0196 voor de beoefening van alle verzekeringstakken Niet-Leven, de levensverzekeringen, de bruidsschats- en geboorteverzekeringen (KB van 4 en 13 juli 1979, BS van 14 juli 1979) alsook de kapitalisatieverrichtingen (Beslissing CBFA van 9 januari 2007, BS van 16 januari 2007)

RPR Luik BTW BE 0404.484.654

Rekening Ethias Bank: 827-0821680-86 IBAN: BE78 8270 8216 8086 BIC: ETHIBEBB;

2. de verzekeringnemer

de persoon die de overeenkomst met Ethias sluit;

3. de verzekerde

iedere persoon van wie de aansprakelijkheid door de overeenkomst gedekt is;

4. de benadeelden

de personen die schade hebben geleden welke aanleiding geeft tot toepassing van de overeenkomst alsook hun rechtverkrijgenden;

5. het omschreven motorrijtuig

- het motorrijtuig dat in de bijzondere voorwaarden omschreven is; al wat eraan gekoppeld is wordt beschouwd als een deel ervan;
- de niet-gekoppelde aanhangwagen die in de bijzondere voorwaarden omschreven is;

6. het schadegeval

ieder feit dat schade veroorzaakt heeft en dat aanleiding kan geven tot de toepassing van de overeenkomst;

7. het verzekeringsbewijs

het document zoals bedoeld in artikel 5 van het Koninklijk Besluit van 13 februari 1991 houdende inwerkingtreding en uitvoering van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen;

8. het verzekeringsvoorstel

het formulier dat uitgaat van Ethias en in te vullen is door de verzekeringnemer met het doel Ethias in te lichten over de aard van de verrichtingen en over de feiten en de omstandigheden die voor haar gegevens zijn voor de beoordeling van het risico.

TITEL I VERPLICHTE AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING INZAKE MOTORRIJTUIGEN

Hoofdstuk I Voorwerp en omvang van de verzekering

ARTIKEL 1

Met deze overeenkomst dekt Ethias overeenkomstig de wet van 21 november 1989 en onder de hiernavolgende voorwaarden, de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerden als gevolg van een door het omschreven motorrijtuig in België veroorzaakt schadegeval.

De dekking wordt ook verleend voor een schadegeval dat zich heeft voorgedaan in enig land van de Europese Gemeenschap, in de vorstendommen Andorra en Monaco, in Vaticaanstad, in Bulgarije, in Finland, in Hongarije, in IJsland, in Liechtenstein, op Malta, in Noorwegen, in Oostenrijk, in Polen, in Roemenië, in San-Marino, in Tsjechië, in Slowakije, in Zweden, in Zwitserland, in Marokko, in Tunesië, in Turkije, alsook in elk land dat door de Koning bepaald wordt krachtens artikel 3, § 1 van de wet van 21 november 1989.

Wanneer het schadegeval zich heeft voorgedaan buiten het Belgische grondgebied, is de door Ethias verleende dekking die waarin is voorzien door de wetgeving op de verplichte motorrijtuigenverzekering van de Staat op het grondgebied waarvan het schadegeval zich heeft voorgedaan. De toepassing van die buitenlandse wet mag de verzekerde evenwel niet de ruimere dekking ontnemen die de Belgische wet hem verleent.

In het geval het schadegeval zich heeft voorgedaan op het grondgebied van een land dat niet tot de Europese Gemeenschap behoort, en voor het gedeelte van de dekking dat de door de wet op de verplichte verzekering van het land waar het schadegeval zich heeft voorgedaan, opgelegde waarborg overschrijdt, zijn de excepties, de nietigheden en het verval die aan de verzekerden kunnen tegengeworpen worden ook tegenwerpbaar aan de benadeelde personen die geen onderdaan zijn van een lidstaat van de Europese Gemeenschap indien die excepties, nietigheden en verval hun oorzaak vinden in een feit dat het schadegeval voorafgaat. Dezelfde excepties, dezelfde nietigheden en hetzelfde verval kunnen, onder dezelfde voorwaarden, tegengeworpen worden voor de gehele dekking wanneer de wet van het land op het grondgebied waarvan het schadegeval zich heeft voorgedaan, niet in de niet-tegenwerpbaarheid voorziet.

De dekking wordt verleend voor de schadegevallen die zich hebben voorgedaan op de openbare weg of op de openbare of de privéterreinen.

ARTIKEL 2

Eist een buitenlandse overheid, naar aanleiding van een schadegeval dat zich heeft voorgedaan in één van de landen vermeld in artikel 1, met uitzondering van België, dat ter beveiliging van de rechten van de benadeelden, een bedrag wordt gedeponneerd voor de opheffing van een op het omschreven motorrijtuig gelegd beslag of voor de invrijheidstelling onder borg van de verzekerde, dan schiet Ethias de geëiste borgsom voor of stelt zij haar persoonlijk borg tot ten hoogste 61 973,38 euro voor het omschreven motorrijtuig en voor alle verzekerden samen, verhoogd met de kosten van de samenstelling en terugvordering van de borgsom, die ten laste zijn van Ethias.

Werd de borgsom door de verzekerde betaald, dan stelt Ethias haar persoonlijke borg in de plaats of betaalt zij, indien de borg niet aanvaard wordt, het bedrag van de borgsom aan de verzekerde terug.

Zodra de bevoegde overheid aanvaardt de betaalde borgsom vrij te geven of de borgstelling door Ethias op te heffen, moet de verzekerde op vraag van Ethias alle formaliteiten vervullen die van hem gevergd kunnen worden voor de vrijgave of de opheffing.

Wanneer de bevoegde overheid de borgsom gestort door Ethias geheel of gedeeltelijk verbeurd verklaart of aanwendt tot betaling van een geldboete, van een strafrechtelijke dading of van gerechtskosten in strafzaken, dan is de verzekerde gehouden Ethias, op haar eenvoudig verzoek, terug te betalen.

ARTIKEL 3

1. Gedekt wordt de burgerrechtelijke aansprakelijkheid:

- van de verzekeringsnemer;
- van de eigenaar, van iedere houder, van iedere bestuurder van het omschreven motorrijtuig en van iedere persoon erdoor vervoerd;
- van de werkgever van de voornoemde personen wanneer zij van alle aansprakelijkheid zijn ontheven krachtens artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

De aansprakelijkheid van hen die zich door diefstal, geweldpleging of heling de macht over het omschreven motorrijtuig hebben verschafte is echter niet gedekt.

2. Wanneer het omschreven motorrijtuig toevallig om het even welk motorrijtuig met pech sleept, wordt de dekking uitgebreid tot de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van diegene die in dat geval de ketting, de tros, het touw, de stang of enige andere benodigdheid voor het slepen heeft geleverd.

In afwijking van artikel 8, 1., wordt de dekking eveneens uitgebreid tot de schade aan het gesleepte motorrijtuig.

ARTIKEL 4

1. Uitbreiding van de dekking

De dekking van de overeenkomst strekt zich uit, zonder dat hiervoor een mededeling vereist is, tot de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de eigenaar van het omschreven motorrijtuig, van de verzekeringsnemer en van alle personen die gebruikelijk bij hem inwonen, in hun hoedanigheid van bestuurder, voor zover zij de wettelijke leeftijd om een motorrijtuig te besturen bereikt hebben, houder of passagier, of van burgerrechtelijke aansprakelijke voor de bestuurder, houder of passagiers:

a) van een tijdelijk vervangingsmotorrijtuig

Onder « tijdelijk vervangingsmotorrijtuig » wordt verstaan, een motorrijtuig dat aan een derde toebehoort en dat tot hetzelfde gebruik bestemd is als het omschreven motorrijtuig en dat als vervangwagen dient voor dat motorrijtuig, dat om welke reden dan ook, definitief of tijdelijk onbruikbaar is geworden, onder meer wegens onderhoud, aanpassingen, herstellingen of technische keuring.

De dekking treedt in werking op het ogenblik dat het omschreven motorrijtuig niet meer kan worden gebruikt en eindigt wanneer het tijdelijk vervangingsmotorrijtuig aan de eigenaar of aan een door deze aangewezen persoon wordt terugbezorgd. Het motorrijtuig moet worden terugbezorgd binnen een redelijke termijn na ontvangst van het bericht dat het omschreven motorrijtuig ter beschikking is. De dekking mag in elk geval niet meer dan dertig kalenderdagen bestrijken.

Wanneer de verzekeringsnemer een rechtspersoon is, is de dekking verworven voor de gemachtigde bestuurder van het omschreven motorrijtuig, alsook voor alle personen die bij hem inwonen, in hun hoedanigheid van bestuurder, voor zover zij de wettelijke leeftijd om een motorrijtuig te besturen bereikt hebben, houder of passagier, of van burgerrechtelijke aansprakelijke voor de bestuurder, houder of passagiers.

De dekking is niet van toepassing wanneer het omschreven motorrijtuig onbruikbaar wordt wegens overdracht van eigendom of overdracht van de rechten van de verzekeringsnemer op het omschreven motorrijtuig die hij ontvangen heeft in uitvoering van een huurcontract of een ander analogo contract, onder meer een leasingovereenkomst.

b) van een toevallig gebruikt motorrijtuig

Onder « toevallig gebruikt motorrijtuig » wordt verstaan, een motorrijtuig dat aan een derde toebehoort en dat de hierboven vermelde personen toevallig besturen, houden of waarin zij toevallig passagiers zijn, zelfs terwijl het omschreven motorrijtuig in gebruik is.

Wanneer de verzekeringsnemer een rechtspersoon is, is de dekking verworven voor de bestuurder van het omschreven motorrijtuig waarvan de identiteit vermeld is in de bijzondere voorwaarden of bij ontstentenis in het verzekeringsvoorstel of in een latere kennisgeving aan de maatschappij, alsook voor de personen die gebruikelijk bij hem inwonen, in hun hoedanigheid van bestuurder, voor zover zij de wettelijke leeftijd om een motorrijtuig te besturen bereikt hebben, of van burgerrechtelijke aansprakelijke voor de bestuurder.

De dekking is niet van toepassing wanneer het omschreven motorrijtuig bestemd is voor het vervoer van personen tegen betaling of wanneer het hoofdzakelijk voor het vervoer van goederen is uitgerust of wanneer de verzekeringsnemer of de eigenaar van het omschreven motorrijtuig een bedrijf is dat tot doel heeft de constructie, de handel, de verhuring, de herstelling of de stalling van motorrijtuigen.

Wanneer het omschreven motorrijtuig het voorwerp is van een huur-, leasing- of gelijkaardig contract, blijft de dekking van toepassing wanneer de verzekeringsnemer of de gebruikelijke bestuurder van het omschreven motorrijtuig niet zelf de hierboven vermelde activiteiten uitoefent.

Onder derden in de betekenis van dit artikel wordt verstaan, elke andere persoon dan:

- de verzekeringsnemer of, wanneer de verzekeringsnemer een rechtspersoon is, de bestuurder van het omschreven motorrijtuig waarvan de identiteit vermeld is in de bijzondere voorwaarden of bij ontstentenis in het verzekeringsvoorstel of in een latere kennisgeving aan de maatschappij, alsook de personen die bij hem inwonen;
- de eigenaar of de gebruikelijke houder van het omschreven motorrijtuig.

2. Beperkingen van de dekking

- a) Wanneer het omschreven motorrijtuig een twee- of een driewieler is, kan de dekking in geen geval slaan op een motorrijtuig op vier of meer wielen.
- b) In zoverre de benadeelden vergoeding hebben verkregen voor hun schade:
  - ofwel krachtens een verzekeringsovereenkomst die de burgerrechtelijke aansprakelijkheid dekt waartoe het gebruikte motorrijtuig aanleiding geeft;
  - ofwel krachtens een door de bestuurder gesloten verzekeringsovereenkomst die zijn burgerrechtelijke aansprakelijkheid dekt,

is de dekking van toepassing:

- wanneer de verzekeraar die een van de voornoemde overeenkomsten gesloten heeft, verhaal uitoefent op de verzekerde in de gevallen bepaald in artikel 25, 3., c) en 25, 4. van deze overeenkomst of in de hierin niet bepaalde gevallen tenzij de verzekerde vooraf van de mogelijkheid van verhaal in kennis werd gesteld;
- wanneer de verzekeringsnemer van een van de voornoemde overeenkomsten aan de verzekerde een verzoek tot terugbetaling richt voor het bedrag van het verhaal uitgeoefend in een van de hierboven opgesomde gevallen.

3. De dekking strekt zich eveneens uit tot de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekeringsnemer alsook tot de personen die bij hem inwonen, voor de schade veroorzaakt door het gestolen of verduisterde motorrijtuig dat vervangen werd door het omschreven motorrijtuig, wanneer:
  - de diefstal of de verduistering bij de maatschappij aangegeven werd binnen de 72 uur te rekenen vanaf de dag dat de verzekeringsnemer kennis kreeg van de diefstal of de verduistering;
  - het gestolen of verduisterde motorrijtuig bij de maatschappij verzekerd was.

ARTIKEL 5

Het bedrag van de waarborg is onbeperkt. Het wordt evenwel beperkt tot:

- a) 100.000.000,00 euro per schadegeval voor stoffelijke schade;
- b) 2.478,94 euro per vervoerde persoon voor de schade aan zijn zijn persoonlijke kleding en bagage.

De verzekering dekt eveneens de schade die voortvloeit uit een daad van terrorisme, zoals voorzien in de wet van 1 april 2007 (KB van 15 mei 2007). In dit kader is Ethias toegetreden tot de vzw TRIP (Terrorism Reinsurance and Insurance Pool). Zowel het principe als de modaliteiten m.b.t. de vergoeding van een schadegeval dat voortvloeit uit een daad van terrorisme worden voortaan bepaald door een Comité dat los staat van de verzekeringsondernemingen en dat is opgericht overeenkomstig artikel 5 van de wet van 1 april 2007.

ARTIKEL 6

In afwijking van artikel 8, 1, vergoedt Ethias de kosten die de verzekerde werkelijk gemaakt heeft voor de reiniging en de herstelling van de binnenbekleding van het omschreven motorrijtuig wanneer die kosten voortvloeien uit het kosteloos vervoer van door een verkeersongeval gewonde personen.

ARTIKEL 7

Zijn van het recht op schadevergoeding uitgesloten:

- a) • de voor de schade aansprakelijke persoon, behalve indien het de aansprakelijkheid voor andermans daad betreft;
- de persoon die van alle aansprakelijkheid ontheven is op grond van artikel 18 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

Het recht op schadevergoeding blijft evenwel verworven ten voordele van de gedeeltelijk aansprakelijke persoon tot beloop van het deel van zijn schade toe te schrijven aan een verzekerde;

- b) de bestuurder van het verzekerde voertuig voor zijn materiële schade als hij geen lichamelijk letsel heeft opgelopen.

Deze laatste kan evenwel aanspraak maken op de vergoeding van zijn stoffelijke schade, zelfs indien hij geen lichamelijke letsels heeft opgelopen, wanneer de aansprakelijkheidsvordering gesteund is op een gebrek van het verzekerde motorrijtuig.

ARTIKEL 8

Zijn van de verzekering uitgesloten:

1. de schade aan het verzekerde motorrijtuig, behoudens wat bij artikel 3, 2., tweede lid, bepaald is;
2. de schade aan de door het verzekerde motorrijtuig vervoerde goederen, behoudens wat bij artikel 5, a), bepaald is;
3. de schade die niet veroorzaakt wordt door het gebruik van het motorrijtuig maar die enkel te wijten is aan de vervoerde goederen of aan de handelingen die vereist zijn voor dit vervoer;
4. de schade die voortvloeit uit het deelnemen van het verzekerde motorrijtuig aan snelheids-, regelmatigheids-, of behendigheidsritten- of wedstrijden waartoe van overheidswege verlof is verleend;
5. de schade die vergoed wordt overeenkomstig de wetgeving betreffende de burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake de kernenergie.

Hoofdstuk II Beschrijving en wijziging van het risico Mededelingen van de verzekeringsnemer

ARTIKEL 9

1. De verzekeringsnemer is verplicht bij het sluiten van de overeenkomst alle hem bekende omstandigheden nauwkeurig mee te delen die hij redelijkerwijs moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn op de beoordeling van het risico door Ethias. Indien op sommige schriftelijke vragen van Ethias niet wordt geantwoord, bijvoorbeeld op de vragen in het verzekeringsvoorstel, en Ethias toch de overeenkomst heeft gesloten, kan zij zich, behalve in geval van bedrog, later niet meer op dat verzuim beroepen. Dit is eveneens het geval indien Ethias de overeenkomst zonder een behoorlijk ingevuld verzekeringsvoorstel heeft gesloten.
2. Wanneer het opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens over het risico Ethias misleidt bij de beoordeling van dat risico, is de overeenkomst nietig. De premies die vervallen zijn tot op het ogenblik waarop Ethias kennis heeft gekregen van het opzettelijk verzwijgen of het opzettelijk onjuist meedelen van gegevens, komen haar toe.
3. Wanneer het verzwijgen of het onjuist meedelen van gegevens niet opzettelijk geschiedt, stelt Ethias, binnen de termijn van een maand, te rekenen van de dag waarop zij van het verzwijgen of van het onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen, voor de overeenkomst te wijzigen met uitwerking op de dag waarop zij kennis heeft gekregen van het verzwijgen of van het onjuist meedelen.

Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst door de verzekeringsnemer wordt geweigerd of indien, na het verstrijken van de termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet aanvaard wordt, kan Ethias de overeenkomst opzeggen binnen de vijftien dagen.

Niettemin kan Ethias, indien zij het bewijs levert dat zij het risico nooit zou hebben verzekerd, de overeenkomst opzeggen binnen de termijn van een maand te rekenen van de dag waarop zij van het verzwijgen of van het onjuist meedelen van gegevens kennis heeft gekregen.

ARTIKEL 10

In de loop van de overeenkomst heeft de verzekeringsnemer de verplichting, om onder de voorwaarden van artikel 9, 1., de nieuwe omstandigheden of de wijzigingen van de omstandigheden aan te geven die van aard zijn om een aanmerkelijke en blijvende verzwaring van het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet, te bewerkstelligen.

1. Wanneer het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet zo verzward is dat Ethias, indien die verzwaring bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, onder andere voorwaarden zou hebben verzekerd, moet zij binnen een termijn van een maand, te rekenen vanaf de dag waarop zij van de verzwaring kennis heeft gekregen, de wijziging van de overeenkomst voorstellen met terugwerkende kracht tot de dag van de verzwaring. Indien het voorstel tot wijziging van de overeenkomst door de verzekeringsnemer wordt geweigerd of indien, bij het verstrijken van een termijn van een maand te rekenen vanaf de ontvangst van dit voorstel, dit laatste niet wordt aanvaard, kan Ethias de overeenkomst opzeggen binnen de vijftien dagen.

Indien Ethias het bewijs levert dat zij het verzwarde risico in geen geval zou hebben verzekerd, kan zij de overeenkomst opzeggen binnen een termijn van een maand te rekenen vanaf de dag waarop zij kennis heeft gekregen van de verzwaring.

2. Wanneer in de loop van de overeenkomst, het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet, aanzienlijk en blijvend verminderd is en wel zo dat Ethias, indien die vermindering bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, onder andere voorwaarden zou hebben verzekerd, staat zij een overeenkomstige vermindering van de premie toe vanaf de dag waarop zij van de vermindering van het risico kennis heeft gekregen. Indien de contractanten het over de nieuwe premie niet eens worden binnen een maand na de aanvraag tot vermindering door de verzekeringsnemer, kan deze laatste de overeenkomst opzeggen.

Hoofdstuk III Betaling van de premies - Verzekeringsbewijs

ARTIKEL 11

Zodra de dekking van de overeenkomst aan de verzekeringnemer verleend wordt, geeft Ethias hem een verzekeringsbewijs waaruit het bestaan van de overeenkomst blijkt.

In alle gevallen waarin de dekking ophoudt te bestaan, moet de verzekeringnemer onmiddellijk het verzekeringsbewijs aan Ethias terugsturen.

ARTIKEL 12

De premie, verhoogd met de taksen en bijdragen, moet op de vervaldagen vooruit betaald worden op verzoek van Ethias of van elke met dat doel in de bijzondere voorwaarden aangewezen persoon.

ARTIKEL 13

Ethias kan bij niet-betaling van de premie op de vervaldag de dekking van de overeenkomst schorsen of de overeenkomst opzeggen indien de verzekeringnemer in gebreke is gesteld bij deurwaardersexploot of bij een ter post aangetekende brief.

De schorsing van de dekking of de opzegging gaat in na het verstrijken van een termijn van vijftien dagen, te rekenen vanaf de dag volgend op de betekening of de afgifte ter post van de aangetekende brief.

Als de dekking geschorst is, maakt de betaling door de verzekeringnemer van de achterstallige premies, in voorkomend geval vermeerderd met de interesten, zoals bepaald in de laatste aanmaning of gerechtelijke uitspraak, een einde aan die schorsing.

Wanneer Ethias haar verplichting tot het verlenen van dekking geschorst heeft, kan zij de overeenkomst nog opzeggen indien zij zich dit recht voorbehouden heeft in de ingebrekestelling, bedoeld in het eerste lid; in dat geval wordt de opzegging, ten vroegste vijftien dagen te rekenen vanaf de eerste dag van de schorsing, van kracht.

Indien Ethias zich die mogelijkheid niet heeft voorbehouden, geschiedt de opzegging mits een nieuwe aanmaning overeenkomstig lid 1 en 2.

De schorsing van de dekking doet geen afbreuk aan het recht van Ethias de later nog te vervallen premies te eisen op voorwaarde dat de verzekeringnemer in gebreke werd gesteld overeenkomstig het eerste lid. Het recht van Ethias wordt evenwel beperkt tot de premies voor twee opeenvolgende jaren.

Hoofdstuk IV Mededelingen en kennisgevingen

ARTIKEL 14

De voor Ethias bestemde mededelingen en kennisgevingen moeten gedaan worden aan één van haar zetels in België of aan elke met dat doel in de bijzondere voorwaarden aangewezen persoon.

De voor de verzekeringsnemer bestemde mededelingen en kennisgevingen moeten worden gedaan aan het laatste door Ethias gekende adres.

Hoofdstuk V Wijzigingen van de verzekeringsvoorwaarden en van het tarief

ARTIKEL 15

Indien Ethias de verzekeringsvoorwaarden en haar tarief of enkel haar tarief wijzigt, past zij deze overeenkomst aan op de volgende jaarlijkse vervalddag. Zij stelt de verzekeringsnemer van deze aanpassing in kennis minstens negentig dagen vóór die vervalddag. De verzekeringsnemer mag evenwel de overeenkomst opzeggen binnen dertig dagen na de kennisgeving van de aanpassing. Door deze opzegging eindigt de overeenkomst op de volgende jaarlijkse vervalddag.

De in het vorige lid bepaalde opzegmogelijkheid bestaat niet wanneer de wijziging van het tarief of van de verzekeringsvoorwaarden voortvloeit uit een algemene aanpassing die door de bevoegde overheid wordt opgelegd en die, in de toepassing ervan, gelijk is voor alle maatschappijen.

De bepalingen van dit artikel doen geen afbreuk aan de bepaling van artikel 26.

Hoofdstuk VI Schadegevallen en rechtsvorderingen

ARTIKEL 16

Ieder schadegeval moet onmiddellijk en ten laatste binnen acht dagen nadat het is voorgevallen, schriftelijk worden aangegeven aan Ethias of aan elke met dat doel in de bijzondere voorwaarden aangewezen persoon. Deze verplichting rust op alle verzekerden, waarvan de aansprakelijkheid betrokken kan zijn.

De aangifte van schade moet in de mate van het mogelijke de oorzaken, de omstandigheden en de vermoedelijke gevolgen van het schadegeval, de naam, de voornaam en de woonplaats van de getuigen en de benadeelden vermelden.

De verzekeringsnemer en de overige verzekerden verschaffen Ethias of elke met dat doel in de bijzondere voorwaarden aangewezen persoon zonder verwijl alle door haar gevraagde nuttige inlichtingen en documenten.

Voor zover mogelijk wordt de melding van een schadegeval gedaan op het formulier dat Ethias ter beschikking stelt van de verzekeringsnemer.

ARTIKEL 17

Alle dagvaardingen en in het algemeen alle gerechtelijke en buitengerechtelijke documenten moeten door de verzekerde aan Ethias of elke met dat doel in de bijzondere voorwaarden aangewezen persoon bezorgd worden binnen 48 uur nadat zij aan de verzekerde werden afgegeven of betekend.

ARTIKEL 18

Vanaf het ogenblik dat Ethias tot het geven van dekking is gehouden en voor zover deze wordt ingeroepen, is zij verplicht zich achter de verzekerde te stellen binnen de grenzen van de dekking.

Ten aanzien van de burgerrechtelijke belangen en in zover de belangen van Ethias en van de verzekerde samenvallen, heeft Ethias het recht om, in de plaats van de verzekerde, de vordering van de benadeelde te bestrijden.

Ethias kan deze laatste vergoeden indien daartoe grond bestaat.

Die tussenkomsten van Ethias houden geen enkele erkenning in van aansprakelijkheid vanwege de verzekerde en zij mogen hem geen nadeel berokkenen.

De definitieve schadevergoeding of de weigering om te vergoeden worden zo spoedig mogelijk aan de verzekeringsnemer meegedeeld.

Ethias die schadevergoeding betaald heeft, treedt in de rechten en de vorderingen die de verzekerde kunnen toebehoren.

ARTIKEL 19

Elke erkenning van aansprakelijkheid, elke dading, elke vaststelling van schade, elke belofte van schadevergoeding of elke door de verzekerde gedane betaling, zonder schriftelijke toestemming van Ethias, is haar niet tegenwerpbaar.

Het erkennen van feiten of het verstrekken van eerste geldelijke of medische hulp door de verzekerde kunnen voor Ethias geen grond opleveren om haar dekking te weigeren.

ARTIKEL 20

Ethias betaalt de in hoofdsom verschuldigde schadevergoeding ten belope van de dekking. Ethias betaalt, zelfs boven de dekkingsgrenzen de interest op de in hoofdsom verschuldigde schadevergoeding, de kosten betreffende burgerrechtelijke rechtsvorderingen, alsook de erelonen en de kosten van de advocaten en de deskundigen, maar alleen in zover die kosten door haar of met haar toestemming zijn gemaakt of, in geval van belangenconflict dat niet te wijten is aan de verzekerde, voor zover die kosten niet onredelijk zijn gemaakt.

ARTIKEL 21

Indien een schadegeval aanleiding geeft tot strafrechtelijke vervolgingen tegen de verzekerde, zelfs indien over de burgerrechtelijke belangen nog geen regeling getroffen is, kan de verzekerde vrij, op eigen kosten, zijn verdedigingsmiddelen kiezen.

Ethias moet zich beperken tot het bepalen van de verdedigingsmiddelen met betrekking tot de omvang van de aansprakelijkheid van de verzekerde en de hoogte van de door de benadeelde partij geëiste bedragen, onverminderd artikel 18 wat de burgerrechtelijke belangen betreft.

De verzekerde is verplicht persoonlijk te verschijnen wanneer de procedure dit vergt.

ARTIKEL 22

Wanneer de verzekerde strafrechtelijk wordt veroordeeld, mag Ethias er zich noch tegen verzetten dat hij op eigen kosten gebruik maakt van elk mogelijk rechtsmiddel, noch mag zij tussenkomen in de keuze van de rechtsmiddelen in strafzaken.

Zij heeft het recht om de schadevergoedingen te betalen wanneer zij dit aangewezen acht.

Wanneer Ethias vrijwillig is tussengekomen, moet zij de verzekerde te gepasten tijde op de hoogte brengen van elk rechtsmiddel dat zij tegen de gerechtelijke beslissing met betrekking tot de omvang van de aansprakelijkheid van de verzekerde instelt; de verzekerde beslist op eigen risico of hij al dan niet het door Ethias ingestelde rechtsmiddel volgt.

ARTIKEL 23

De sommen die onmiddellijk geïnd worden bij de vaststelling van overtredingen van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer, de minnelijke schikkingen met het Openbaar Ministerie, de boeten en opdecemen en de gerechtskosten in strafzaken zijn niet ten laste van Ethias.

Hoofdstuk VII Verhaal van Ethias

ARTIKEL 24

Wanneer Ethias gehouden is ten aanzien van de benadeelden, heeft zij, behoudens iedere andere mogelijke vordering waarover zij beschikt, een recht van verhaal in de gevallen en op de personen vermeld in artikel 25. Het verhaal heeft betrekking op de schadevergoedingen in hoofdsom, alsook op de gerechtskosten en interesten die Ethias dient te betalen. Het bedrag van het verhaal is integraal indien de voornoemde bedragen niet hoger zijn dan 10 411,53 euro. Het verhaal wordt echter maar uitgeoefend tot beloop van de helft van de voornoemde bedragen wanneer die hoger zijn dan 10 411,53 euro met een minimum van 10 411,53 euro en een maximum van 30 986,69 euro.

ARTIKEL 25

1. Ethias heeft een recht van verhaal op de verzekeringsnemer

- a) In geval de dekking van de overeenkomst geschorst is wegens niet-betaling van de premie.
- b) In geval van opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist meedelen van gegevens betreffende het risico bij het sluiten of in de loop van de overeenkomst. Dit verhaal wordt integraal uitgeoefend en is niet onderworpen aan de beperking bepaald in artikel 24.
- c) In geval van onopzettelijk verzwijgen of onopzettelijk onjuist meedelen van gegevens betreffende het risico zowel bij het sluiten als in de loop van de overeenkomst, die aan de verzekeringsnemer kunnen verweten worden; het bedrag van het verhaal is dan beperkt tot 247,89 euro (niet geïndexeerd).

Er kan geen verhaal uitgeoefend worden in geval de overeenkomst gewijzigd werd overeenkomstig de artikelen 9 en 10.

2. Ethias heeft een recht van verhaal op de verzekerde, dader van het schadegeval

- a) Die het schadegeval opzettelijk heeft veroorzaakt. Dit verhaal wordt integraal uitgeoefend en is niet onderworpen aan de beperking bepaald in artikel 24.
- b) Die het schadegeval veroorzaakt heeft door een van de volgende gevallen van grove schuld: rijden in staat van dronkenschap of in een gelijkaardige toestand die het gevolg is van het gebruik van producten andere dan alcoholische dranken.
- c) Indien het motorrijtuig gebruikt werd ingevolge een misbruik van vertrouwen, een oplichting of een verduistering; dit verhaal wordt slechts uitgeoefend tegen de dader van het misdrijf of zijn medeplichtige.

3. Ethias heeft een recht van verhaal op de verzekeringsnemer en, indien daartoe grond bestaat, op de verzekerde die niet de verzekeringsnemer is

- a) Wanneer het schadegeval zich voordoet tijdens de deelname aan een snelheids-, regelmatigheids- of behendigheidsrit of wedstrijd, waartoe van overheidswege geen verlof is verleend.
- b) Wanneer, op het ogenblik van het schadegeval, het motorrijtuig bestuurd wordt door een persoon die niet voldoet aan de voorwaarden die de Belgische wet en reglementen voorschrijven om dat motorrijtuig te besturen, bijvoorbeeld door een persoon die de vereiste minimumleeftijd niet bereikt heeft, door een persoon die geen rijbewijs heeft of door een persoon die van het recht tot sturen vervallen verklaard is. Het recht van verhaal wordt evenwel niet toegepast wanneer de persoon die het motorrijtuig bestuurt in het buitenland aan de voorwaarden voldoet voorgeschreven door de plaatselijke wet en reglementen om het motorrijtuig te besturen en niet onderhevig is aan een in België lopend rijverbod, in welk geval het recht van verhaal behouden blijft.
- c) Wanneer het omschreven motorrijtuig dat onderworpen is aan de Belgische reglementering op de technische controle, op het ogenblik van het schadegeval niet of niet meer voorzien is van een geldig keuringsbewijs, behalve als het schadegeval zich voordoet tijdens het normale traject naar de keuring of wanneer men in geval van afgifte van een bewijs met de vermelding « verboden tot het verkeer » zich van het keuringsstation naar zijn woonplaats en/of naar de hersteller begeeft en na herstelling naar het keuringsstation rijdt.

Het recht van verhaal wordt echter niet uitgeoefend indien de verzekerde aantoont dat er geen oorzakelijk verband bestaat tussen de staat van het motorrijtuig en het schadegeval.

- d) Wanneer het schadegeval zich voordoet, terwijl het reglementair of contractueel toegelaten aantal vervoerde personen overschreden is of wanneer het vervoer van personen in strijd is met reglementaire of contractuele bepalingen.

Indien het reglementair of contractueel maximum toegelaten aantal vervoerde personen overschreden is, is het bedrag van het verhaal evenredig aan de verhouding van het overtallig aantal vervoerde personen tot het aantal werkelijk vervoerde personen, onverminderd de toepassing van artikel 24.

Voor het berekenen van het aantal vervoerde personen komen kinderen beneden de vier jaar niet in aanmerking; kinderen van vier tot volle vijftien jaar worden geacht tweederde plaats in te nemen. De uitkomst van de berekening wordt afgerond naar de hogere eenheid.

In geval van personenvervoer buiten de reglementaire of contractuele voorwaarden, wordt het verhaal voor het totaal van de aan deze vervoerde personen betaalde schadevergoedingen uitgeoefend, onverminderd de toepassing van artikel 24.

Niettemin kan Ethias geen verhaal nemen op een verzekerde indien deze aantoont dat de tekortkomingen of de feiten waarop het verhaal gesteund is, te wijten zijn aan een andere verzekerde en dat ze zich hebben voorgedaan in strijd met zijn onderrichtingen of buiten zijn medeweten.

4. Ethias heeft een recht van verhaal op de dader van het schadegeval of de burgerrechtelijk aansprakelijke in de gevallen bedoeld in artikel 33 wanneer de dekking enkel geldt ten gunste van de benadeelde personen.
5. Ethias heeft een recht van verhaal op de verzekerde die de in artikel 19 vermelde verplichtingen niet heeft nageleefd. In ieder geval is er maar verhaal indien en in de mate waarin Ethias schade geleden heeft, onverminderd de toepassing van artikel 24.
6. Ethias heeft een recht van verhaal op de verzekerde die een bepaalde handeling niet verricht heeft binnen een door de overeenkomst vastgestelde termijn. Dit verhaalrecht kan niet uitgeoefend worden indien de verzekerde bewijst dat hij die handeling zo spoedig als redelijkerwijze mogelijk, verricht heeft. In ieder geval kan slechts verhaal worden uitgeoefend indien en in de mate waarin Ethias door het verzuim schade heeft geleden, onverminderd de toepassing van artikel 24.
7. Wanneer ingevolge een door deze polis gedekt ongeval de burgerlijke aansprakelijkheid van het bestuur of de instelling in dienst waarvan de verzekeringsnemer werkzaam is, betrokken wordt, zal de waarborg ook ten goede komen aan dit bestuur of deze instelling. Alle termijnen toegestaan aan de verzekeringsnemer of aan de verzekerde zijn dit ook aan voornoemd bestuur of voornoemde instelling. Geen enkele vervallenverklaring die kan worden opgelopen door de verzekerden mag aangevoerd worden tegen voornoemd bestuur of voornoemde instelling. In de hiervoor genoemde artikels der algemene voorwaarden vermelde verhalen zullen niet uitgeoefend kunnen worden tegen bedoeld bestuur of bedoelde instelling, burgerlijk aansprakelijk voor de verzekerde.

Hoofdstuk VIII Duur - Vernieuwing - Schorsing - Einde van de overeenkomst

ARTIKEL 26

De duur van de overeenkomst is één jaar. Op het einde van de verzekeringsperiode wordt de overeenkomst stilzwijgend van jaar tot jaar vernieuwd, tenzij zij door één van de partijen ten minste drie maanden voor het verstrijken van de lopende periode werd opgezegd.

ARTIKEL 27

Ethias kan de overeenkomst opzeggen:

1. tegen het einde van elke verzekeringsperiode, overeenkomstig artikel 26;
2. in geval van opzettelijke verzwijging of opzettelijke onjuiste mededeling van gegevens betreffende het risico in de loop van de overeenkomst;
3. in geval van onopzettelijke verzwijging of onopzettelijke onjuiste mededeling van gegevens betreffende de omschrijving van het risico, bij het sluiten van de overeenkomst zoals bepaald in artikel 9 en in geval van verzwarend van het risico zoals bepaald in artikel 10;
4. in geval van niet-betaling van de premie, overeenkomstig artikel 13;
5. wanneer het aan de technische controle onderworpen motorrijtuig niet of niet meer voorzien is van een geldig keuringsbewijs of wanneer het motorrijtuig niet beantwoordt aan de « Algemene reglementen op de technische eisen van de motorrijtuigen »;
6. na iedere aangifte van een schadegeval maar uiterlijk één maand na de uitbetaling of de weigering tot uitbetaling van de schadevergoeding voor zover uw aansprakelijkheid betrokken is en Ethias de schadeloosstellingen ten gunste van de benadeelden heeft betaald of zal moeten betalen;
7. in geval van publicatie van nieuwe wettelijke bepalingen die een invloed hebben op de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de verzekerden of op de verzekering van deze aansprakelijkheid, maar ten laatste zes maanden na de inwerkingtreding van deze bepalingen;
8. in geval van schorsing van de overeenkomst, zoals bepaald in artikel 30;
9. in geval van faillissement, kennelijk onvermogen of overlijden van de verzekeringsnemer, overeenkomstig de artikelen 31 en 32.

ARTIKEL 28

De verzekeringsnemer kan de overeenkomst opzeggen:

1. tegen het einde van elke verzekeringsperiode, overeenkomstig artikel 26;
2. na iedere aangifte van een schadegeval, maar uiterlijk één maand na de kennisgeving door Ethias van de uitbetaling of de weigering tot uitbetaling van de schadevergoeding;
3. in geval van wijziging van de verzekeringsvoorwaarden en van het tarief of alleen van het tarief, overeenkomstig artikel 15;
4. in geval van faillissement, gerechtelijk akkoord of intrekking van de toelating van Ethias;
5. in geval van vermindering van het risico, zoals bepaald in artikel 10;
6. wanneer Ethias één van de waarborgen van de overeenkomst opzegt;
7. wanneer tussen de datum van het sluiten en de aanvangsdatum een termijn van meer dan een jaar verloopt. Deze opzegging dient betekend, uiterlijk drie maanden vóór de aanvangsdatum van de overeenkomst;
8. in geval van schorsing van de overeenkomst, zoals bepaald in artikel 30.

ARTIKEL 29

De opzegging geschiedt bij deurwaardersexploot, per aangetekende brief of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.

Behoudens in de gevallen bedoeld in de artikelen 13, 15, 26 en 27.6 gaat de opzegging in na het verstrijken van een termijn van één maand, te rekenen vanaf de dag volgend op de betekening of de datum van het ontvangstbewijs of, in het geval van een aangetekende brief, te rekenen van de dag die volgt op de afgifte ter post.

De opzegging van de overeenkomst door Ethias na aangifte van een schadegeval zoals beschreven in artikel 27.6, wordt ten vroegste drie maanden na de dag van de betekening van kracht.

De opzegging van de overeenkomst door Ethias na aangifte van een schadegeval, en dit uiterlijk tot één maand na de uitbetaling of de weigering tot uitbetaling van de schadevergoeding, wordt van kracht één maand na de dag van de betekening ervan, wanneer de verzekeringsnemer, of de verzekerde één van zijn verplichtingen, ontstaan door het schadegeval, niet is nagekomen met de bedoeling de verzekeraar te misleiden.

Het premiegedeelte dat betrekking heeft op de periode na de datum van het van kracht worden van de opzegging, wordt door Ethias terugbetaald.

ARTIKEL 30

Wanneer het omschreven motorrijtuig in eigendom of in huur wordt opgevorderd, wordt de overeenkomst geschorst door het enkel feit dat de opvorderende overheid het motorrijtuig in bezit neemt.

ARTIKEL 31

In geval van faillissement van de verzekeringsnemer blijft de overeenkomst bestaan ten voordele van de massa van de schuldeisers die Ethias het bedrag verschuldigd is van de premies vervallen vanaf de faillietverklaring.

Ethias en de curator van het faillissement hebben evenwel het recht om de overeenkomst op te zeggen. Ethias kan de overeenkomst echter maar opzeggen ten vroegste drie maanden na de faillietverklaring; de curator kan de overeenkomst slechts opzeggen binnen de drie maanden die volgen op de faillietverklaring.

ARTIKEL 32

In geval van overlijden van de verzekeringsnemer blijft de overeenkomst voortbestaan ten voordele van de erfgenamen die verplicht zijn de premies te betalen, onverminderd het recht van Ethias om de overeenkomst op te zeggen, binnen de drie maanden te rekenen vanaf de dag waarop zij kennis kreeg van het overlijden, op één van de wijzen bepaald in artikel 29, eerste lid.

De erfgenamen kunnen de overeenkomst opzeggen, op één van de wijzen bepaald in artikel 29, eerste lid, binnen de drie maanden en veertig dagen na het overlijden.

Indien het omschreven motorrijtuig de volle eigendom wordt van één van de erfgenamen of van een legataris van de verzekeringsnemer, blijft de overeenkomst voortbestaan in zijn voordeel. Deze erfgenaam of legataris kan evenwel de overeenkomst opzeggen binnen de maand te rekenen vanaf de dag dat het motorrijtuig hem werd toebedeeld.

ARTIKEL 33

In geval van overdracht van eigendom van het omschreven motorrijtuig zijn volgende bepalingen van toepassing:

1. Betreffende het nieuwe motorrijtuig

De dekking blijft aan de verzekerde verworven:

- gedurende zestien dagen vanaf de overdracht van de eigendom van het omschreven motorrijtuig en dit zonder enige formaliteit, indien het nieuwe motorrijtuig zelfs op ongeoorloofde wijze aan het verkeer deelneemt onder de kentekenplaat van het overgedragen motorrijtuig;
- na het verstrijken van voornoemde termijn van zestien dagen voor zover echter Ethias binnen deze termijn in kennis gesteld werd van de vervanging. In dit geval blijft de overeenkomst bestaan volgens de verzekeringsvoorwaarden en het tarief van toepassing bij Ethias op de laatste premievervaldag onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 37 betreffende de premie-indexatie.

Indien na het verstrijken van voornoemde termijn van zestien dagen het overgedragen motorrijtuig niet werd vervangen of indien deze vervanging niet ter kennis werd gebracht van Ethias is de overeenkomst geschorst en wordt artikel 34 toegepast. Deze schorsing van de overeenkomst is tegenwerpbaar aan de benadeelde persoon. De vervallen premie blijft aan Ethias prorata temporis verworven tot op het ogenblik dat de overdracht van eigendom haar ter kennis wordt gebracht.

2. Betreffende het overgedragen motorrijtuig ander dan een bromfiets

Gedurende zestien dagen vanaf de overdracht van de eigendom, voor zover geen enkele andere verzekering hetzelfde risico dekt:

- blijft de dekking verworven aan de verzekeringsnemer, zijn echtgenoot en kinderen die bij hem inwonen en de wettelijke leeftijd tot sturen hebben bereikt, indien het overgedragen motorrijtuig zelfs op ongeoorloofde wijze aan het verkeer deelneemt onder de kentekenplaat die het vóór de overdracht droeg;
- heeft de dekking uitwerking, doch enkel ten opzichte van de benadeelde persoon wanneer de schade berokkend wordt door een andere verzekerde dan degenen die hiervoor vermeld zijn, en dit indien het overgedragen motorrijtuig zelfs op ongeoorloofde wijze aan het verkeer deelneemt onder de kentekenplaat die het vóór de overdracht droeg.

Na het verstrijken van voornoemde termijn van zestien dagen vervalt deze dekking tenzij de overeenkomst, mits schriftelijke instemming van Ethias, overgedragen werd ten gunste van de nieuwe eigenaar. De beëindiging van deze dekking is tegenwerpbaar aan de benadeelde persoon.

3. Betreffende de bromfietsen

Aanvullend bij 1., blijft de dekking verworven, doch enkel ten voordele van de benadeelde persoon en op voorwaarde dat geen enkel andere verzekering hetzelfde risico dekt, voor de schade veroorzaakt door elke bromfiets voorzien, met toelating van de titularis, van de provinciale plaat afgeleverd op grond van het door Ethias afgegeven attest, voor zover het schadeberokkendend feit zich heeft voorgedaan vóór het einde van het op de plaat vermelde jaar.

Behoudens schriftelijk akkoord van Ethias wordt de overeenkomst niet overgedragen ten voordele van de nieuwe eigenaar van de overgedragen bromfiets.

4. In geval van een huurovereenkomst betreffende het omschreven motorrijtuig

De onder 1., 2. en 3. omschreven bepalingen zijn eveneens van toepassing in geval van beëindiging van de rechten van de verzekeringsnemer op het omschreven motorrijtuig dat hij verkregen heeft ter uitvoering van een huurovereenkomst of een gelijkaardige overeenkomst, onder meer een leasingovereenkomst.

ARTIKEL 34

In geval van schorsing van de overeenkomst moet de verzekeringsnemer die het omschreven of enig ander motorrijtuig in het verkeer brengt, daarvan mededeling doen aan Ethias.

De overeenkomst wordt opnieuw in werking gesteld volgens de verzekeringsvoorwaarden en het tarief van toepassing op de laatste jaarlijkse premievervaldag, onder voorbehoud van de bepalingen van artikel 37 betreffende de premie-indexatie.

Indien de overeenkomst niet opnieuw in werking wordt gesteld, neemt zij een einde op de eerstvolgende jaarlijkse premievervaldag. Indien de schorsing echter gebeurt binnen de drie maanden voor de eerstvolgende jaarlijkse premievervaldag neemt de overeenkomst een einde op de volgende jaarlijkse vervaldag.

Het niet-verbruikte premiegedeelte wordt op het einde van de overeenkomst terugbetaald. Neemt de overeenkomst een einde alvorens de waarborg een volledig jaar heeft gelopen dan wordt de terugbetaling verminderd met het verschil tussen de jaarpremie en de premie berekend aan het tarief voor overeenkomsten van minder dan één jaar.

De verzekeringsnemer kan altijd schriftelijk vragen om geen einde aan de overeenkomst te stellen.

ARTIKEL 35

Indien het risico verdwijnt wegens enige andere reden dan die welke hierboven zijn opgesomd, moet de verzekeringsnemer Ethias hiervan onmiddellijk op de hoogte brengen; doet hij dit niet, dan blijft de vervallen premie prorata temporis aan Ethias verworven of verschuldigd tot op het ogenblik dat die mededeling werkelijk wordt gedaan.

Hoofdstuk IX Indexatie

ARTIKEL 36

De bedragen vermeld in de artikelen 2, 5 en 24 worden van rechtswege gewijzigd telkens de Koning gebruik maakt van het recht van jaarlijkse aanpassing volgens de ontwikkeling van het indexcijfer der consumptieprijzen van het Rijk met als basis het indexcijfer van 1 januari 1983 (artikel 3, § 4, van de wet van 21 november 1989).

ARTIKEL 37

De handelspremie schommelt op de jaarlijkse vervaldag volgens de verhouding die bestaat tussen:

- a) het indexcijfer van de consumptieprijzen vastgesteld door de Minister van Economische Zaken (of elke andere index die laatstgenoemde ervoor in de plaats mocht stellen) dat op dat ogenblik van toepassing is en
- b) het indexcijfer dat in de bijzondere voorwaarden van de overeenkomst, op het laatste bijvoegsel of op de laatste jaarlijkse premiekwitantie is toegepast en opgegeven.

Voor de gevallen bepaald in de artikelen 10, 33 en 34 zal de premie evenwel schommelen al naargelang het geval, op de datum van de aanpassing van de overeenkomst of op de datum van de vervanging van het motorrijtuig of op de dag van wederinwerkingstelling van de overeenkomst, rekening houdende met de modaliteiten inzake het indexcijfer van de consumptieprijzen zoals hierboven bepaald.

Onder indexcijfer van de consumptieprijzen van toepassing op de jaarlijkse vervaldag, de datum van aanpassing, van vervanging of van wederinwerkingstelling verstaat men die van de eerste maand van het voorgaande trimester.

Hoofdstuk X A posteriori personalisatiestelsel

ARTIKEL 38

1. TOEPASSINGSGEBIED

De volgende bepalingen zijn van toepassing op de premies voor motorrijtuigen voor toerisme en zaken of voor gemengd gebruik en motorrijtuigen bestemd voor het vervoer van zaken waarvan de MTM 3,5 ton niet overschrijdt, met uitzondering van de motorrijtuigen die krachtens het Koninklijk Besluit van 3 februari 1992 tot vaststelling van de tariefnormen die van toepassing zijn op de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen niet onderworpen zijn aan het a posteriori personalisatiestelsel.

2. DE GRADENSCHAAL EN DE ERMEE OVEREENSTEMMENDE PREMIES

GRADEN	PREMIENIVEAU TEN OPZICHTE VAN HET BASISNIVEAU 100
22	200
21	160
20	140
19	130
18	123
17	117
16	111
15	105
14	100
13	95
12	90
11	85
10	81
9	77
8	73
7	69
6	66
5	63
4	60
3	57
2	54
1	54
0	54

3. TOETREDINGSMECHANISME TOT HET STELSEL

De toetreding tot het stelsel gebeurt in graad 14 van de schaal, behalve bij beperkt gebruik van een motorrijtuig voor toerisme en zaken of voor gemengd gebruik, waar de toetreding gebeurt in graad 11.

Deze afwijking is evenwel slechts van toepassing wanneer het motorrijtuig wordt gebruikt:

- a) voor privédoeleinden en op de weg van en naar het werk (verplaatsingen tussen twee arbeidsplaatsen worden als beroepsgebruik beschouwd), met uitsluiting van elk ander beroepsgebruik dan de hierna bedoelde;
- b) voor beroepsdoeleinden maar uitsluitend:
  1. door personen die voltijds een loon- of weddetrekkend beroep uitoefenen en die geen deel uitmaken van de buitendiensten van de onderneming of van de instelling die hen tewerkstelt (worden aangezien als deel uitmakend van de buitendiensten, de personen waarvan de beroepsactiviteit systematisch opdrachten in buitendienst inhoudt);
  2. door zelfstandigen die voltijds een sedentair beroep uitoefenen;
  3. door de bedienaars van een door de wet erkende eredienst;
  4. door landbouwers en groentekwekers die regelmatig deelnemen aan de handenarbeid van de onderneming.

4. VERPLAATSINGSMECHANISME OP DE GRADENSCHAAL

De premie wijzigt op elke jaarlijkse premievervaldag volgens de hierboven vermelde gradenschaal in functie van het aantal schadegevallen en overeenkomstig de hierna omschreven regels.

Om de personalisatiegraad te doen veranderen, worden alleen de schadegevallen in aanmerking genomen waarvoor Ethias die het risico dekte op het tijdstip van het schadegeval, aan de benadeelden een schadevergoeding betaald heeft of zal moeten betalen.

De geobserveerde verzekeringsperiode wordt elk jaar afgesloten uiterlijk op de 15de van de maand die aan de maand van de jaarlijkse premievervaldag voorafgaat. Indien zij, om welke reden ook, korter is dan negen maanden en half, zal zij bij de volgende observatieperiode gevoegd worden.

5. WERKINGSWIJZE VAN HET MECHANISME

De verplaatsingen geschieden volgens het volgend mechanisme:

- a) per geobserveerde verzekeringsperiode: onvoorwaardelijke daling met één graad;
- b) per geobserveerde verzekeringsperiode met één of meer schadegevallen: stijging met vijf graden per schadegeval.

6. BEPERKINGEN AAN HET MECHANISME

- Ongeacht het aantal jaren zonder schadegeval of het aantal schadegevallen zullen de graden 0 of 22 nooit overschreden worden.
- De verzekerde die tijdens vier opeenvolgende geobserveerde verzekeringsperiodes geen schadegeval gehad heeft en niettemin nog steeds op een hogere graad dan 14 staat, wordt automatisch op de basisgraad 14 teruggebracht.

7. VERBETERING VAN DE GRAAD

Indien blijkt dat de personalisatiegraad van een verzekeringsnemer verkeerdelijk bepaald of gewijzigd werd, wordt de graad verbeterd en worden de premieverschillen die er uit voortvloeien, respectievelijk aan de verzekeringsnemer terugbetaald of door Ethias opgeëist.

Het door Ethias terugbetaalde bedrag wordt verhoogd met de wettelijke interest indien de verbetering meer dan één jaar na de toekenning van de verkeerde graad gebeurd is. Deze interest loopt vanaf het ogenblik dat de verkeerde graad werd toegepast.

8. VERANDERING VAN MOTORRIJTUIG

De verandering van motorrijtuig heeft geen enkele invloed op de personalisatiegraad.

9. OPNIEUW VAN KRACHT WORDEN

Indien een geschorste overeenkomst opnieuw van kracht wordt, blijft de op het ogenblik van de schorsing bereikte personalisatiegraad van toepassing.

10. VERANDERING VAN MAATSCHAPPIJ

Indien de verzekeringsnemer, vóór het sluiten van de overeenkomst door een andere maatschappij verzekerd werd met toepassing van het a posteriori personalisatiestelsel, is hij verplicht aan Ethias de schadegevallen aan te geven die voorgekomen zijn sinds de datum van het door de andere maatschappij afgeleverde attest tot op de aanvangsdatum van de overeenkomst.

11. ATTEST IN GEVAL VAN OPZEGGING VAN DE OVEREENKOMST

Binnen de vijftien dagen na de opzegging van de overeenkomst deelt Ethias aan de verzekeringsnemer de inlichtingen mee die nodig zijn voor de juiste vaststelling van de graad.

12. VOORDIEN IN EEN ANDER LAND VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP ONDERSCHREVEN OVEREENKOMST

Indien de overeenkomst onderschreven wordt door een persoon die in de loop van de laatste vijf jaar reeds een overeenkomst onderschreven had overeenkomstig de wetgeving van een andere lidstaat van de Europese Gemeenschap, dan wordt de gepersonaliseerde premie bepaald op een graad waarbij rekening gehouden wordt, voor de laatste vijf verzekeringsjaren voorafgaand aan de datum van de inwerkingtreding van de overeenkomst, met het aantal schadegevallen per verzekeringsjaar waarvoor de buitenlandse verzekeraar schadevergoedingen ten voordele van de benadeelden heeft betaald of zal moeten betalen.

De verzekeringsnemer dient de nodige bewijsstukken voor te leggen.

Hoofdstuk XI Vergoeding van bepaalde slachtoffers van verkeersongevallen

ARTIKEL 39

1. Bij een verkeersongeval waarbij één of meer motorrijtuigen betrokken zijn, wordt, met uitzondering van de stoffelijke schade en de schade geleden door de bestuurder van elk van de betrokken motorrijtuigen, alle schade geleden door de slachtoffers en hun rechthebbenden en voortvloeiend uit lichamelijke letsels of het overlijden, met inbegrip van de kledischade, hoofdelijk vergoed door Ethias overeenkomstig artikel 29bis van de wet van 21 november 1989 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen.

Deze bepaling is ook van toepassing indien de schade opzettelijk werd veroorzaakt door de bestuurder.

Slachtoffers die ouder zijn dan 14 jaar en het ongeval en zijn gevolgen hebben gewild, kunnen zich niet beroepen op de bepalingen van het eerste lid.

Schade aan functionele prothesen wordt beschouwd als lichamelijke schade. Onder functionele prothesen wordt verstaan: de door het slachtoffer gebruikte middelen om lichamelijke gebreken te compenseren.

2. De bestuurder van een motorrijtuig en zijn rechthebbenden kunnen zich niet beroepen op de bepalingen van dit hoofdstuk tenzij de bestuurder optreedt als rechthebbende van een slachtoffer dat geen bestuurder was en op voorwaarde dat hij de schade niet opzettelijk heeft veroorzaakt.
3. Voor de toepassing van dit hoofdstuk moet onder motorrijtuig worden verstaan ieder motorrijtuig met uitzondering van rolstoelen met een eigen aandrijving die door gehandicapten in het verkeer kunnen worden gebracht.
4. Alle hoofdstukken van de overeenkomst zijn van toepassing behalve de artikelen 1 tot 3 en 5 tot 8 van hoofdstuk I (Voorwerp en omvang van de verzekering).

Wat hoofdstuk VII (Verhaal van Ethias) betreft, heeft Ethias een recht van verhaal voor de gevallen die in artikel 25.1 a), 25.3 b) en, wat de aan de vervoerde personen uitgekeerde vergoedingen betreft, in 25.3 d) bedoeld zijn. Zij beschikt eveneens over een recht van verhaal in alle andere in artikel 25 bedoelde gevallen, maar alleen wanneer zij op basis van de burgerrechtelijke aansprakelijkheidsregels de aansprakelijkheid van een verzekerde aantoot, en dit in de mate dat de verzekerde aansprakelijk is.

Voor de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk X (a posteriori personalisatiestelsel) wordt de betaling die in uitvoering van 1. is gedaan, niet beschouwd als een schadegeval dat aanleiding geeft tot een stijging op de gradenschaal indien, op grond van de regels van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid, geen enkele verzekerde aansprakelijk is. Ethias moet de aansprakelijkheid van de verzekerde bewijzen.

5. Voor de toepassing van dit hoofdstuk en in afwijking van artikel 16, alinea 1, berust de verplichting tot aangifte van schade bij de verzekeringsnemer, ook al zou hij niet aansprakelijk kunnen worden gesteld, voor zover hij van het voorgevallen schadegeval kennis had.

TITEL II VERZEKERING VAN HET MOTORRIJTUIG**Gemeenschappelijke algemene voorwaarden voor de verzekering van het motorrijtuig tegen brand, diefstal en schade****ARTIKEL 40**

Voor de toepassing van de aanvullende waarborgen die het voorwerp uitmaken van deze Titel II wordt verstaan onder:

1. Ethias

Ethias nv, rue des Croisiers 24, 4000 Luik

Verzekeringsonderneming toegelaten onder het nr. 0196 om alle verzekeringstakken Leven en Niet-Leven te beoefenen, met uitzondering van het beheer van collectieve pensioenfondsen voor derden (KB van 4 en 13 juli 1979, BS van 14 juli 1979)

RPR Luik BTW BE 0404.484.654

Rekening Ethias Bank: 827-0821680-86 IBAN: BE78 8270 8216 8086 BIC: ETHIBEBB;

2. de verzekeringsnemer

de persoon die de overeenkomst met Ethias sluit;

3. de verzekerde

- de verzekeringsnemer;
- de eigenaar en de toegelaten houder en bestuurder van het omschreven motorrijtuig;

4. het omschreven motorrijtuig

het in de bijzondere voorwaarden omschreven motorrijtuig;

5. het schadegeval

ieder feit dat schade veroorzaakt heeft en aanleiding kan geven tot de toepassing van de overeenkomst;

6. het verzekeringsvoorstel

het formulier dat uitgaat van Ethias en in te vullen is door de verzekeringsnemer met het doel Ethias in te lichten over de aard van de verrichtingen en over de feiten en de omstandigheden die voor haar gegevens zijn voor de beoordeling van het risico.

ARTIKEL 41

De verzekering van het omschreven motorrijtuig is geldig in gans de wereld en op deze verzekering zijn de bepalingen van de artikels 9, 10, 12, 13, 14, 15, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33.1., 34 en 35 van de algemene voorwaarden van Titel I van toepassing evenals de bepalingen die volgen.

De aanvullende waarborgen waarvan sprake in deze Titel II zijn slechts verworven voor zover ze uitdrukkelijk vermeld zijn in de bijzondere voorwaarden van deze verzekeringsovereenkomst.

ARTIKEL 42

Ieder schadegeval moet onmiddellijk en ten laatste binnen de acht dagen nadat het is voorgevallen schriftelijk worden aangegeven aan Ethias.

De aangifte van een schadegeval moet in de mate van het mogelijke de oorzaken, de omstandigheden en de vermoedelijke gevolgen van het schadegeval vermelden.

De verzekerde dient Ethias zonder verwijl alle door haar gevraagde nuttige inlichtingen en documenten te verschaffen.

ARTIKEL 43

Zijn van de verzekering uitgesloten:

- a) vrijwillig door een verzekerde veroorzaakte schadegevallen;
- b) schadegevallen die rechtstreeks of onrechtstreeks voortkomen van een verschijnsel van wijziging in de atoomkern of van radioactiviteit;
- c) schadegevallen overkomen tijdens oorlog of burgerlijke wanordelijkheden wanneer de verzekerde deelneemt aan deze gebeurtenissen;
- d) schadegevallen overkomen wanneer de waarborg geschorst is wegens niet-betaling van de premie zoals bepaald in de voorwaarden voorzien in artikel 13 van Titel I;
- e) schadegevallen overkomen terwijl het risico gewijzigd werd zonder naleving van de voorwaarden voorzien in artikel 10 van Titel I.

ARTIKEL 44

Wanneer de door een gewaarborgd schadegeval aan het omschreven motorrijtuig veroorzaakte schade herstelbaar is, betaalt Ethias de kosten voor herstelling terug.

Bij totaal verlies betaalt Ethias de vergoeding voorzien in de speciale en bijzondere voorwaarden. Behalve andersluidend beding gelast Ethias zich met de verkoop van het wrak. Indien de verzekerde het wrak behoudt wordt de voorziene vergoeding verminderd met de waarde van het wrak.

Er is totaal verlies wanneer het omschreven motorrijtuig niet meer kan hersteld worden of wanneer de kosten voor herstelling de waarde van het omschreven motorrijtuig op de dag van het schadegeval overtreffen; deze waarde wordt vastgesteld volgens de modaliteiten voorzien in de speciale en bijzondere voorwaarden en verminderd met de waarde van het wrak.

ARTIKEL 45

Alvorens te laten overgaan tot de herstelling van het beschadigde omschreven motorrijtuig moet de verzekerde Ethias een bestek van de geschatte kosten toezenden opdat deze hierover een beslissing kan nemen.

Indien er een dringende reden bestaat voor onmiddellijke herstelling of onmiddellijke vervanging van de stukken, is het de verzekerde toegelaten hiertoe te laten overgaan zonder voorafgaandelijke mededeling aan Ethias op voorwaarde dat het bedrag van de schade de 619,73 euro, btw niet inbegrepen, niet te boven gaat en de uitgave met een gedetailleerde factuur gestaafd wordt.

Indien de schade omvangrijker is en indien Ethias niet gereageerd heeft binnen de acht dagen na de aangetekende verzending van het bestek, mag de verzekerde voor rekening van Ethias laten overgaan tot de nodige herstellingen of vervangingen.

ARTIKEL 46

Ethias kan de schade laten schatten door een door haar gekozen deskundige waarvoor zij de erelonen en kosten draagt. Indien er een beroep moet gedaan worden op een rechtsprocedure teneinde het bedrag van de schade te bepalen en in dit kader een derde deskundige dient aangeduid te worden, neemt Ethias de erelonen en kosten ten laste indien de bekomen beslissing gunstig is voor de verzekerde.

ARTIKEL 47

Indien de verzekerde waarde lager ligt dan hetzij de cataloguswaarde, hetzij de werkelijke waarde van het omschreven motorrijtuig, btw niet inbegrepen, zoals voorzien in de speciale en bijzondere voorwaarden, zal bij schadegeval de evenredigheidsregel toegepast worden.

ARTIKEL 48

Ethias betaalt eveneens tot maximum 1 239,47 euro, btw niet inbegrepen, de blussingskosten van de brand, de stallingskosten, de vervoerskosten (deze voor repatriëring inbegrepen) van het beschadigde omschreven motorrijtuig naar de hersteller en de voor het opstellen van het bestek noodzakelijke demontagekosten.

Bovendien, zal Ethias de kosten geïnd door het keuringsstation terugbetalen, wanneer het omschreven motorrijtuig, onderworpen aan de Belgische reglementering op de technische controle, na herstelling, aangeboden dient te worden aan een keuringsstation.

ARTIKEL 49

In geen geval is Ethias gehouden tot andere vergoedingen dan deze voorzien in de algemene, de bijzondere en de speciale voorwaarden.

Speciale voorwaarden voor de verzekering tegen brand

ARTIKEL 50

Ethias verzekert het omschreven motorrijtuig, daarbij inbegrepen het oorspronkelijk gemonteerde toebehoren, tegen brand, schade door vuur, ontploffing, steekvlammen, bliksem en kortsluiting in de elektrische installatie, waar de gebeurtenis zich ook voordoet en wat er ook de oorzaak van zij, met uitzondering nochtans:

- a) van schade veroorzaakt door de lading van licht ontvlambare of ontplofbare stoffen of goederen behalve wanneer het gaat om:
  - 1. de brandstofreserve bestemd voor het gebruik van het omschreven motorrijtuig;
  - 2. gasflessen of andere recipiënten inhoudende producten voor huishoudelijk gebruik;
- b) van schade veroorzaakt door toedoen van dieven;
- c) van de uitsluitingen vermeld in de algemene voorwaarden van Titel II.

Behalve andersluidende overeenkomst stemt de vergoeding bij totaal verlies overeen met de werkelijke waarde van het omschreven motorrijtuig op het ogenblik van het schadegeval, btw niet inbegrepen.

ARTIKEL 51

Het niet oorspronkelijk gemonteerde toebehoren, kledingstukken en bagage (juwelen en geld altijd uitgesloten), alsmede andere vervoerde voorwerpen zijn slechts verzekerd mits uitdrukkelijke overeenkomst.

Speciale voorwaarden voor de verzekering tegen diefstal

ARTIKEL 52

Ethias verzekert het omschreven motorrijtuig, daarbij inbegrepen het oorspronkelijk gemonteerde toebehoren, tegen diefstal indien deze in een garage of door braak gepleegd wordt of vergezeld gaat van lichamelijk geweld, alsmede tegen vernieling of beschadiging door de dieven met uitzondering nochtans:

- a) van diefstal of beschadiging waarvan de daders of de medeplichtigen familieleden of aangestelden zijn van de verzekeringsnemer of de verzekerde;
- b) van diefstal van toebehoren zonder gelijktijdige diefstal van het omschreven motorrijtuig, gepleegd hetzij door aangestelden van de verzekeringsnemer of van de verzekerde, hetzij door personen aan wie de verzekeringsnemer of de verzekerde zou toegestaan hebben het omschreven motorrijtuig te gebruiken, hetzij nog door de bewaarnemer van het omschreven motorrijtuig of zijn personeel;
- c) van de gevallen van uitsluiting vermeld in de algemene voorwaarden van Titel II.

Behalve andersluidende overeenkomst stemt de vergoeding bij totaal verlies overeen met de werkelijke waarde van het omschreven motorrijtuig op het ogenblik van het schadegeval, btw niet inbegrepen.

ARTIKEL 53

Bij schadegeval moet onmiddellijk klacht worden neergelegd bij een bevoegde gerechtelijke overheid of politie.

Indien de verzekerde nalaat klacht in te dienen binnen de drie dagen nadat hij kennis heeft van het schadegeval verliest hij, behalve in geval van overmacht, elk recht op de waarborg.

ARTIKEL 54

Mits uitdrukkelijke overeenkomst kan de verzekering uitgebreid worden tot het niet oorspronkelijk gemonteerde toebehoren, kledingstukken en bagage (juwelen en geld altijd uitgesloten), alsmede tot andere vervoerde goederen. In dit geval is de waarborg slechts verworven indien deze voorwerpen gelijktijdig met het omschreven motorrijtuig gestolen worden, of indien de diefstal van de genoemde voorwerpen in een garage of door braak gepleegd wordt, of vergezeld gaat van lichamelijk geweld.

ARTIKEL 55

In geval van diefstal van het omschreven motorrijtuig, betaalt Ethias de verschuldigde vergoeding ten laatste de 30ste dag die volgt op de ontvangst van de aangifte van schade, indien het motorrijtuig ondertussen niet werd teruggevonden. Ethias betaalt eveneens de verschuldigde vergoeding indien het motorrijtuig binnen de vermelde termijn teruggevonden werd maar niet ter beschikking gesteld werd van de verzekerde bij het verlopen van deze termijn. Indien het gestolen motorrijtuig na deze termijn teruggevonden wordt, kan de verzekerde het motorrijtuig ofwel terugnemen tegen terugbetaling van de ontvangen vergoeding - terwijl de eventuele kosten van de herstelling ten laste zijn van Ethias - ofwel overlaten aan Ethias en de vergoeding behouden. Hetzelfde geldt voor de gewaarborgde diefstal van toebehoren of andere voorwerpen.

Speciale voorwaarden voor de verzekering tegen schade

ARTIKEL 56

Ethias verzekert de schade door ongeval veroorzaakt aan het omschreven motorrijtuig, daarbij inbegrepen het oorspronkelijk gemonteerde toebehoren, in het bijzonder de schade door schok, val, aanrijding of omkantelen.

Is eveneens verzekerd:

1. de schade veroorzaakt door een kwaadwillige daad van derden;
2. de gevolgen van het neerstorten van rotsen, steenval, terreinverschuivingen, lawines, druk van sneeuwmassa's, storm, hagel, overstroming, orkaan, tornado, wervelstorm, aardbeving, vulkaanuitbarsting, vloedgolf;
3. de schade overkomen tijdens het vervoer per spoor, over zee of door de lucht en gedurende het ermee gepaard gaande laden en lossen;
4. de schade te wijten aan een onverwachte aanraking met een dier.

Bovendien dekt Ethias tot maximum 247,89 euro, btw niet inbegrepen, de terugbetaling van de werkelijk gedane kosten voor de reiniging of herstelling van de binnenbekleding van het omschreven motorrijtuig (behalve zo het een ziekenwagen is), alsmede de kledischade van de verzekerde en van de hem vergezellende personen indien deze schade het gevolg is van het kosteloos vervoer van een bij een verkeersongeval gewonde persoon.

ARTIKEL 57

Behalve in de gevallen van uitsluiting vermeld in de algemene voorwaarden van Titel II is eveneens van de verzekering uitgesloten:

- a) het afzonderlijk breken van de voorruit en/of de zij- en achterruiten van het omschreven motorrijtuig;
- b) de schade veroorzaakt:
  1. ten gevolge van een gebeurtenis vermeld in de bovenvermelde speciale voorwaarden inzake de verzekering tegen brand of diefstal;
  2. aan de onderdelen van het omschreven motorrijtuig ten gevolge van slijtage, constructie- of materiaalfout, of van het duidelijk slecht onderhoud van deze onderdelen;
  3. door de vervoerde voorwerpen, het laden of lossen ervan, of ten gevolge van het gewicht van de lading van het omschreven motorrijtuig;
  4. aan de banden, behalve wanneer ze zich tegelijkertijd met een andere gewaarborgde schade voordoet;
  5. wanneer het omschreven motorrijtuig in huur is gegeven;
  6. bij de voorbereiding op of de deelname aan snelheids-, regelmatigheids- of behendighedsritten of wedstrijden. Blijft nochtans gewaarborgd de schade veroorzaakt ter gelegenheid van een rally met uitsluitend een toeristisch doel;
  7. wanneer het omschreven motorrijtuig onderworpen aan de Belgische reglementering op de technische controle, op het ogenblik van het schadegeval, niet of niet meer voorzien is van een geldig keuringsbewijs, behalve als het schadegeval zich voordoet tijdens het normale traject naar de keuring of wanneer men in geval van afgifte van een bewijs met de vermelding « verboden tot het verkeer » zich van het keuringsstation naar de woonplaats van de verzekerde en/of naar de hersteller begeeft en na herstelling naar het keuringsstation rijdt. Deze uitsluiting is niet van toepassing indien de verzekerde bewijst dat er geen oorzakelijk verband bestaat tussen de toestand van het omschreven motorrijtuig en het schadegeval;
  8. wanneer op het ogenblik van het schadegeval het omschreven motorrijtuig bestuurd wordt door een persoon die niet voldoet aan de voorwaarden voorgeschreven door de wet en de Belgische reglementeringen om dit motorrijtuig te mogen besturen, bijvoorbeeld door een persoon die de vereiste minimumleeftijd niet heeft bereikt, door een persoon die geen rijbewijs heeft of door een persoon die van het recht op sturen vervallen verklaard is;

9. wanneer op het ogenblik van het schadegeval de bestuurder zich bevindt in staat van dronkenschap of in een gelijkaardige toestand die het gevolg is van het gebruik van producten andere dan alcoholische dranken, behalve indien de verzekerde bewijst dat er geen oorzakelijk verband bestaat tussen zijn toestand en het schadegeval.

In de gevallen vermeld onder de paragrafen 8. en 9. blijft de waarborg aan de verzekeringsnemer en aan de eigenaar van het omschreven motorrijtuig verworven indien zij bewijzen dat de feiten zich hebben voorgedaan buiten hun weten of in strijd met hun richtlijnen.

ARTIKEL 58

Deze waarborg heeft eveneens uitwerking voor het motorrijtuig dat het omschreven motorrijtuig vervangt in de omstandigheden voorzien in littera a van paragraaf 1 van artikel 4 van Titel I. De verbintenis van Ethias voor één en hetzelfde schadegeval mag de waarde die het omschreven motorrijtuig heeft op het ogenblik van het schadegeval, niet overschrijden; deze waarde is bepaald volgens de modaliteiten voorzien in de speciale en bijzondere voorwaarden.

Behoudens de in Titel II en voornamelijk in de artikels 56 en 57 vermelde uitsluitingen en beperkingen, is deze waarborguitbreiding onderhevig aan de beperkingen die worden opgesomd in paragraaf 2 van bovenvermeld artikel 4.

TITEL III ALGEMENE VOORWAARDEN RECHTSBIJSTAND**ARTIKEL 59**

Voor de toepassing van de waarborg die het voorwerp uitmaakt van deze Titel III wordt verstaan onder:

1. Ethias

Ethias nv, rue des Croisiers 24, 4000 Luik

Verzekeringsonderneming toegelaten onder het nr. 0196 om alle verzekeringstakken Leven en Niet-Leven te beoefenen, met uitzondering van het beheer van collectieve pensioenfondsen voor derden (KB van 4 en 13 juli 1979, BS van 14 juli 1979)

RPR Luik BTW BE 0404.484.654

Rekening Ethias Bank: 827-0821680-86 IBAN: BE78 8270 8216 8086 BIC: ETHIBEBB;

2. de verzekeringsnemer

de persoon die de overeenkomst met Ethias sluit;

3. het schaderegelingskantoor

het Economisch samenwerkingsverband LEGIBEL, Koningsstraat 55 te 1000 Brussel;

4. het omschreven motorrijtuig

het in de bijzondere voorwaarden omschreven motorrijtuig;

5. de verzekerde

- de verzekeringsnemer;
- de eigenaar en de toegelaten bestuurder van het omschreven motorrijtuig en de gratis in het omschreven motorrijtuig vervoerde personen;

6. het schadegeval

elk misdrijf begaan of elk ongeval overkomen tijdens de geldigheidsduur van de waarborg.

ARTIKEL 60

Ethias waarborgt aan de verzekerden betaling tot maximum 24 789,35 euro per schadegeval van de in artikel 61 hierna vermelde kosten en veroorzaakt in de volgende omstandigheden voor zover deze voortvloeien uit het gebruik van het omschreven motorrijtuig:

a) indien de verzekerden vervolgd worden:

1. voor inbreuk op de wetten en reglementen op de politie van het wegverkeer;
2. voor doodslag of verwondingen door onvoorzichtigheid ten gevolge van een ongeval veroorzaakt aan een derde;

b) om ten laste van een aansprakelijke derde vergoeding te bekomen van de door de verzekerde geleden materiële en/of lichamelijke schade.

Wanneer het verhaal echter gericht is tegen de toegelaten bestuurder van het omschreven motorrijtuig, aansprakelijk voor het ongeval, komt de verzekering slechts tussen voor:

1. zijn echtgenote, alsmede hun bloed- en aanverwanten in de rechte lijne;
2. de verzekeringsnemer en zijn echtgenote, alsmede hun bloed- en aanverwanten in de rechte lijne.

ARTIKEL 61

De waarborg rechtsbijstand bestaat uit betaling van de kosten voor onderzoek, expertise, advocaat en procedure voor de Belgische en buitenlandse rechtsmachten. Ethias neemt, tegen overlegging van de stavingsstukken, eveneens ten laste: terugbetaling van de reiskosten voor openbaar vervoer en de verblijfskosten, wanneer een verzekerde wettig bevolen wordt als beklagde te verschijnen voor een buitenlandse rechtsmacht.

ARTIKEL 62

Ethias waarborgt eveneens:

- a) terugbetaling van de douanerechten welke van de eigenaar van het omschreven motorrijtuig geëist worden wanneer het hem volledig onmogelijk is bedoeld motorrijtuig weer in te voeren ingevolge totale vernieling;
- b) terugbetaling tot 495,79 euro van de vervoerskosten uitgegeven voor repatriëring van het omschreven motorrijtuig langs de normale weg naar België, zo dit motorrijtuig in het buitenland door ongeval of brand zodanig beschadigd zou zijn dat het niet op eigen krachten zijn weg kan vervolgen;
- c) betaling tot 1 239,47 euro van de kosten met betrekking tot minnelijke bijstand, met uitsluiting van alle gerechtelijke procedures, in geval van betwisting tussen de eigenaar van het omschreven motorrijtuig en de in het deskundigenverslag vermelde hersteller, ingevolge gebrekkige herstelling van het motorrijtuig. Deze waarborguitbreiding is slechts geldig binnen een termijn van zes maanden vanaf de datum van herstelling. Bovendien zal zij slechts uitwerking hebben op voorwaarde dat de herstelling in België verricht werd en het een ongeval betreft dat door Ethias vergoed werd;
- d) terugbetaling, tegen overlegging van de stavingsstukken en tot 1 239,47 euro per schadegeval, van de vervoers- en verblijfskosten uitgegeven door een verzekerde die zich naar het buitenland heeft moeten begeven om er een minnelijk geneeskundig onderzoek te ondergaan;
- e) terugbetaling tot 6 197,34 euro, na toepassing van een vrijstelling van 247,89 euro, van de schade aan het omschreven motorrijtuig veroorzaakt bij een ongeval in België door een geheel of gedeeltelijk aansprakelijk erkende derde, op voorwaarde dat deze derde met name geïdentificeerd en zijn onvermogenheid behoorlijk vastgesteld is volgens de termen van een proces-verbaal van niet-bevinding. Deze waarborg heeft geen uitwerking bij diefstal van het omschreven motorrijtuig.

ARTIKEL 63

De verzekering waarvan sprake in onderhavige Titel III is slechts verworven voor zover dit uitdrukkelijk vermeld is in de bijzondere voorwaarden.

Zij is geldig binnen de territoriale grenzen opgesomd in artikel 1 van Titel I. De contractuele bepalingen van onderhavige titel en van de artikels 12, 13, 14, 15, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 en 35 van de algemene voorwaarden van Titel I zijn van toepassing.

ARTIKEL 64

Boeten en minnelijke schikkingen met het Openbaar Ministerie zijn nooit ten laste van Ethias.

ARTIKEL 65

Ieder schadegeval moet onmiddellijk en ten laatste binnen de acht dagen nadat het is voorgevallen schriftelijk worden aangegeven aan Ethias.

De aangifte van schade moet in de mate van het mogelijke de oorzaken, de omstandigheden en de vermoedelijke gevolgen van het schadegeval vermelden.

De verzekerde dient Ethias zonder verwijl alle door haar gevraagde nuttige inlichtingen en documenten te verschaffen.

ARTIKEL 66

Het schaderegelingskantoor is belast met het beheer en de regeling van de schadegevallen. Het neemt de leiding bij alle besprekingen, onderhandelingen en minnelijke schikkingen.

Indien een beroep moet gedaan worden op een rechtsprocedure heeft de verzekerde vrije keuze van advocaat, van deskundige en van elke andere persoon die de hoedanigheden bezit die de wet in dergelijke procedure voorziet.

De verzekerde dient het schaderegelingskantoor op de hoogte te houden van het verloop van de procedure.

Bij gebrek hieraan verliest de verzekerde het recht op de waarborg in de mate dat Ethias een nadeel geleden heeft.

ARTIKEL 67

Ethias wordt in de rechten van de verzekerde gesteld voor de terugvordering van de bedragen die zij ten laste heeft genomen of die zij heeft voorgesloten evenals van de rechtsplegingsvergoedingen.

ARTIKEL 68

Ethias behoudt zich het recht voor haar tussenkomst te weigeren of te onderbreken wanneer zij oordeelt:

- a) dat de stelling van een verzekerde onhoudbaar of het geding nutteloos is;
- b) dat een voorstel tot dading van de aansprakelijke derde billijk en voldoende is;
- c) dat een verhaal tegen een gerechtelijke beslissing geen ernstige kans op slagen heeft.

Wanneer een verzekerde de mening van Ethias niet deelt, heeft hij het recht zijn stelling te staven met een schriftelijk en gemotiveerd advies van een advocaat naar keuze, onverminderd de mogelijkheid om een rechtsvordering in te stellen.

Bevestigt de advocaat de stelling van de verzekerde, dan verleent Ethias haar waarborg en neemt alle kosten en honoraria van voormeld advies ten laste, wat ook de afloop van de procedure mag zijn. Indien de advocaat daarentegen de stelling van Ethias bevestigt, betaalt deze 50 % van de kosten en honoraria van voormeld advies en beëindigt haar optreden.

Wanneer de verzekerde, ondanks het negatieve advies van zijn advocaat een rechtsvordering instelt, en een beter resultaat bekomt dan hetgene dat hij zou bekomen hebben indien hij de zienswijze van Ethias zou aanvaard hebben, verleent deze haar waarborg en neemt het saldo van de kosten en honoraria van voormeld advies ten laste.

ARTIKEL 69

Telkens er een belangenconflict ontstaat tussen Ethias en de verzekerde heeft deze laatste vrije keuze van advocaat of van elke andere persoon die de hoedanigheden bezit die de wet in dergelijke procedure voorziet.

In de zin van deze bepaling zijn belangenconflicten deze die bestaan tussen de verzekerde en Ethias uit hoofde van het feit dat deze hem eveneens verzekert in het kader van een andere waarborg of dat zij een andere verzekerde verzekert.

ARTIKEL 70

Wanneer een verzekerde die van deze waarborg geniet overlijdt, zal deze verworven zijn aan zijn noch wettelijk noch feitelijk gescheiden echtgenoot en, bij ontstentenis, aan zijn ascendenten en descendenten.

ARTIKEL 71

De waarborg heeft een duur van één jaar en wordt stilzwijgend hernieuwd voor opeenvolgende periodes van één jaar tenzij deze door een van de partijen wordt opgezegd ten minste drie maanden voor het einde van de lopende periode.

TITEL IV VERZEKERING VAN DE BESTUURDER TWEEWIELIG - VIERWIELIG MOTORRIJTUIG

ARTIKEL 72 INLEIDENDE BEPALINGEN

De verzekering waarvan sprake in onderhavige titel is slechts verworven voor zover zij als gewaarborgd risico uitdrukkelijk vermeld is in de bijzondere voorwaarden. Zij is geldig binnen de territoriale grenzen opgesomd in artikel 1 van Titel I. De contractuele bepalingen van de artikels 12, 13, 14, 15, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33.1, 34 en 35 van de algemene voorwaarden van Titel I evenals de hierna volgende voorwaarden zijn van toepassing.

ARTIKEL 73 DEFINITIES

Voor de toepassing van de waarborg die het voorwerp uitmaakt van deze Titel IV wordt verstaan onder:

1. Ethias

Ethias nv, rue des Croisiers 24, 4000 Luik

Verzekeringsonderneming toegelaten onder het nr. 0196 om alle verzekeringstakken Leven en Niet-Leven te beoefenen, met uitzondering van het beheer van collectieve pensioenfondsen voor derden (KB van 4 en 13 juli 1979, BS van 14 juli 1979)

RPR Luik BTW BE 0404.484.654

Rekening Ethias Bank: 827-0821680-86 IBAN: BE78 8270 8216 8086 BIC: ETHIBEBB;

2. de verzekeringsnemer

de persoon die de overeenkomst met Ethias sluit;

3. de verzekerde

de toegelaten bestuurder van het omschreven motorrijtuig, met uitsluiting van de garagehouders of van de personen, evenals hun aangestelden, die een beroep uitoefenen dat betrekking heeft op de verkoop, de herstelling, het slepen of de technische controle op motorrijtuigen, wanneer het motorrijtuig hen omwille van hun beroepsbezigheden werd toevertrouwd;

4. de begunstigde van de vergoedingen

- in geval van verwondingen: de verzekerde;
- in geval van overlijden: de rechtverkrijgenden van de verzekerde;

5. het omschreven motorrijtuig

- a) het in de bijzondere voorwaarden omschreven tweewielig of vierwielig motorrijtuig;
- b) het tweewielig of vierwielig motorrijtuig dat toebehoort aan een derde en dat gebruikt wordt overeenkomstig de voorwaarden voorzien in artikel 4, 1. a) van Titel I;

6. het schadegeval

het tijdens de geldigheidsduur van de waarborg overkomen ongeval dat een lichamelijk letsel teweegbrengt en waarvan de oorzaak of één van de oorzaken vreemd is aan het organisme van het slachtoffer.

ARTIKEL 74 VOORWERP VAN DE VERZEKERING

Ethias waarborgt ten aanzien van de begunstigten de overeenkomstig artikel 75 omschreven schadevergoedingen, berekend volgens de gebruikelijke regels van het gemeen recht, wanneer de verzekerde het slachtoffer is van een schadegeval dat voortvloeit uit het gebruik van het omschreven motorrijtuig.

ARTIKEL 75 AARD EN OMVANG VAN DE VERGOEDINGEN

- a) In geval van verwondingen van de verzekerde:
- terugbetaling van de geneeskundige behandelingskosten, de heelkundige en de farmaceutische kosten, met inbegrip van de revalidatie- en protheseskosten;
  - vergoeding van de economische en morele schade voortvloeiend uit de tijdelijke volledige of gedeeltelijke ongeschiktheid;
  - vergoeding van de economische en morele schade voortvloeiend uit de blijvende volledige of gedeeltelijke ongeschiktheid;
  - vergoeding van de esthetische schade;
  - vergoeding van de hulp van een derde zo deze tengevolge van de blijvende ongeschiktheid noodzakelijk is.
- b) In geval van overlijden van de verzekerde:
- terugbetaling van de begrafenis kosten;
  - vergoeding van de economische en morele schade in hoofde van de rechtverkrijgenden als gevolg van het overlijden van de verzekerde.

c) Terrorisme

De verzekering dekt eveneens de schade die voortvloeit uit een daad van terrorisme, zoals voorzien in de wet van 1 april 2007 (KB van 15 mei 2007). In dit kader is Ethias toegetreden tot de vzw TRIP (Terrorism Reinsurance and Insurance Pool). Zowel het principe als de modaliteiten m.b.t. de vergoeding van een schadegeval dat voortvloeit uit een daad van terrorisme worden voortaan bepaald door een Comité dat los staat van de verzekeringsondernemingen en dat is opgericht overeenkomstig artikel 5 van de wet van 1 april 2007.

De vergoeding van de verschillende gewaarborgde schades gebeurt volgens de regels van het gemeen recht, dit wil zeggen op basis van de vergoedingen zoals ze voor gelijkaardige gevallen over het algemeen worden toegekend door de rechtbanken.

- De toegekende vergoeding per schadegeval voor tweewielige motorrijtuigen is beperkt tot maximum 24 789,35 euro per schadegeval.
- De toegekende vergoeding per schadegeval voor vierwielige motorrijtuigen is beperkt tot maximum 495 787,05 euro per schadegeval.

ARTIKEL 76 UITSLUITINGEN

Er is geen tussenkomst:

- a) wanneer het schadegeval zich voordoet tijdens de deelname aan een snelheids-, regelmatigheids- of behendigheidsrit of wedstrijd, zelfs indien hiertoe van overheidswege verlof is verleend;
- b) wanneer op het ogenblik van het schadegeval het omschreven motorrijtuig bestuurd wordt door een persoon die niet voldoet aan de voorwaarden die de Belgische wet en reglementen voorschrijven om het motorrijtuig te besturen, bijvoorbeeld door een persoon die de vereiste minimumleeftijd niet bereikt heeft, door een persoon die geen rijbewijs heeft of door een persoon die van het recht tot sturen vervallen verklaard is;
- c) wanneer het omschreven motorrijtuig dat onderworpen is aan de Belgische reglementering op de technische controle, op het ogenblik van het schadegeval niet of niet meer voorzien is van een geldig keuringsbewijs, behalve als het schadegeval zich voordoet tijdens het normale traject naar de keuring of wanneer men in geval van afgifte van een bewijs met de vermelding « verboden tot het verkeer » zich van het keuringsstation naar zijn woonplaats en/of naar de hersteller begeeft en na herstelling naar het keuringsstation rijdt, tenzij de verzekerde of zijn rechtverkrijgenden aantonen dat er geen oorzakelijk verband bestaat tussen de staat van het motorrijtuig en het schadegeval;
- d) wanneer het schadegeval opzettelijk door de verzekerde werd veroorzaakt;
- e) wanneer het schadegeval zich voordoet terwijl de verzekerde zich bevindt in staat van dronkenschap of in een soortgelijke toestand die het gevolg is van het gebruik van producten andere dan alcoholische dranken, tenzij wordt aangetoond dat er geen verband bestaat tussen het schadegeval en de staat van de verzekerde;
- f) wanneer het schadegeval rechtstreeks of onrechtstreeks voortkomt uit een verschijnsel van wijziging in de atoomkern of van radioactiviteit;
- g) wanneer het schadegeval veroorzaakt is door oorlog of door gelijkaardige feiten of door burgeroorlog.

ARTIKEL 77 OMSCHRIJVING VAN DE VERGOEDING EN VOORSCHOT OP VERHAAL

a) Afwezigheid van aansprakelijke derde(n)

Wanneer de verzekerde het slachtoffer is van een schadegeval waarvoor geen enkel verhaal kan worden uitgeoefend tegen een aansprakelijke derde, betaalt Ethias de voorziene vergoedingen, na aftrek van de vergoedingsuitkeringen gestort door de werkgever, het ziekenfonds of enige andere instelling of verzekeraar.

b) Aanwezigheid van aansprakelijke derde(n), zijn (hun) verzekeraar(s) of een Gemeenschappelijk waarborgfonds

Wanneer de verzekerde het slachtoffer is van een schadegeval waarvoor volledig of gedeeltelijk verhaal kan worden uitgeoefend tegen een aansprakelijke derde, zijn verzekeraar of een Gemeenschappelijk waarborgfonds, betaalt Ethias bij wijze van voorschot de vergoedingen zoals zij voorzien zijn in de waarborg, na aftrek van de vergoedingsuitkeringen gestort door de werkgever, het ziekenfonds of enige andere instelling of verzekeraar.

Ethias verbindt er zich toe het eventuele verschil tussen het gedane voorschot en de uiteindelijk ten laste van de aansprakelijke derde, zijn verzekeraar of het Gemeenschappelijk waarborgfonds gelegde vergoeding, niet terug te vorderen.

c) Vergoedingstermijnen

Voor zover aan de voorwaarden van de waarborg is voldaan, verbinden wij ons ertoe u binnen volgende termijnen te vergoeden:

- voor de uitkering van een voorschot: binnen de dertig dagen volgend op de ontvangst van de bewijsstukken en/of de gevraagde inlichtingen;
- voor een definitieve regeling: binnen de dertig dagen na ontvangst van de door de begunstigde ondertekende dading.

ARTIKEL 78 SUBROGATIE

Ethias is gesubrogeerd in de rechten en de vorderingen van de begunstigde van de vergoedingen, ten belope van alle in het kader van deze waarborg betaalde vergoedingen, opzichtens de voor het schadegeval aansprakelijke derden, hun burgerlijke aansprakelijkheidsverzekeraars en het Gemeenschappelijk waarborgfonds.

ARTIKEL 79 SCHADEGEVALLEN

Ieder schadegeval moet onmiddellijk en ten laatste binnen de acht dagen nadat het is voorgevallen schriftelijk worden aangegeven aan Ethias.

De aangifte van schade moet in de mate van het mogelijke de oorzaken, de omstandigheden en de vermoedelijke gevolgen van het schadegeval vermelden.

De verzekeringsnemer, de verzekerde of zijn rechtverkrijgenden dienen Ethias zonder verwijl alle door haar gevraagde inlichtingen en documenten te verschaffen.

TITEL V BEHEER VAN DE KLACHTEN

Het Belgisch recht is van toepassing op de verzekeringsovereenkomst.

Alle geschillen betreffende de totstandkoming, de geldigheid, de uitvoering, de interpretatie of de ontbinding van deze overeenkomst behoren tot de exclusieve bevoegdheid van de Belgische Hoven en Rechtbanken.

De Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen houdt toezicht op de activiteiten van de verzekeringsondernemingen en de verzekeringstussenpersonen.

Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen
Congresstraat 12-14 - 1000 Brussel
Fax 02 220 52 75
www.cbfa.be

Elke klacht over de verzekeringsovereenkomst of over het beheer van een schadegeval kan worden gericht aan:

- Ethias - Dienst 2260
Prins-Bisschopssingel 73 - 3500 Hasselt
Fax 011 28 25 60
klachtenbeheer@ethias.be
- Ombudsdienst Verzekeringen
de Meeûssquare 35 - 1000 Brussel
Fax 02 547 59 75
info@ombudsman.as

VOOR MEER INFORMATIE

Ethias

Zetel voor Vlaanderen

Prins-Bisschopssingel 73 - 3500 Hasselt

Tel. 011 28 21 11

Fax 011 28 20 20

www.ethias.be

info@ethias.be